

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ค.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

หนังสืออ้างอิง
ใจเฉพาะใจของศิลปิน

รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น

พธาดา เจียนโกลา

12 4 ๒๕๕, 2546

163942

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

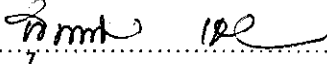
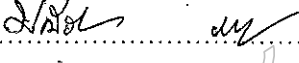
สิงหาคม 2545

ISBN 974-616-955-6

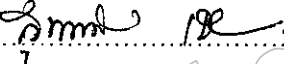
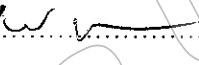
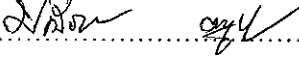
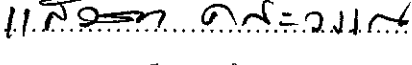
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์
ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

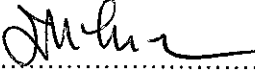
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เจียรพิเชฐ)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ปากดูป)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณะวรรณ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทราวดี เจียรพิเชฐ)
 กรรมการ
(นายแพทย์เวทิส ประทุมศรี)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กุลลาป รัตนจักรธรรม)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ปากดูป)
 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณะวรรณ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
วันที่ 31 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนทรวดี เขียวพิเชฐ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีนันท์ ภาครูป กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. แก้วตา คณะวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร. กุหลาบ รัตนสังขธรรม และนายแพทย์ เวทิส ประทุมศรี คณะกรรมการสอบปากเปล่าที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านซึ่งได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. แก้วตา คณะวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร. มรว. สมพร สุทัศนีย์ รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เดียววิเศษ นายแพทย์ เวทิส ประทุมศรี และนายแพทย์ อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียน สวนกุหลาบนนทบุรี โรงเรียน เบญจมาภานุสรณ์ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ บางใหญ่ โรงเรียนบางบัวทอง โรงเรียน ไทรน้อย และ โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา คุณสกล เขียนโกลา และเด็กชาย ชศกร เขียนโกลา ตลอดจนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและส่งเสริมด้านวิชาการรวมทั้งเป็นกำลังใจทั้งทางตรงและทางอ้อมในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

พรธาดา เขียนโกลา

42910068 : สาขาวิชา : การพยาบาลครอบครัว ; พย.ม (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ : ความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง / รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว

พจนานุกรมเขียน โกลา : รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวกับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง
ของวัยรุ่น (FAMILY COMMUNICATION PATTERNS AND THE ADOLESCENT'S SELF
ESTEEM) อ.ที่ปรึกษา : สุนทรวดี เรือรพิเชฐ คด.,มณีรัตน์ ภาณุรูป ปชด. 92 หน้า.

ISBN 974-616-955-6

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ (1) ศึกษารูปแบบการสื่อสารใน
ครอบครัวของ กลุ่มวัยรุ่น (2) ศึกษาระดับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของวัยรุ่น (3) เปรียบเทียบรูป
แบบการสื่อสารในครอบครัวกับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของวัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยม
ศึกษาตอนปลายในเขตจังหวัดนนทบุรี โดยมีสมมติฐานการวิจัยคือ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4,5 และ 6 จำนวน 391 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนตามคุณสมบัติที่
กำหนดไว้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง แบบวัดรูปแบบการสื่อสารใน
ครอบครัว สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปร
ปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า เด็กวัยรุ่นในเขตจังหวัดนนทบุรีส่วนใหญ่มีความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง
อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.7 และมีรูปแบบการสื่อสารแบบเห็นพ้องต้องกันคิดเป็น
ร้อยละ 36.8 วัยรุ่นที่ครอบครัวมีรูปแบบการสื่อสารแตกต่างกันมีความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) โดยรูปแบบการสื่อสารแบบปกป้องและ แบบดูคายน
มีความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองแตกต่างไปจากกลุ่มที่มีรูปแบบการสื่อสารแบบผสม แบบเห็นพ้อง
ต้องกันและ แบบเปิดเผย ซึ่งรูปแบบการสื่อสารแบบเห็นพ้องต้องกัน แบบผสม แบบเปิดเผยทำให้
กลุ่มวัยรุ่นมีค่าเฉลี่ยของความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ครอบครัวมีรูปแบบการสื่อสาร
แบบปกป้องและ แบบดูคายนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

42910068 : MAJOR: FAMILY NURSING; M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORD : SELF-ESTEEM / FAMILY COMMUNICATION PATTERNS

PORNTADA KEANKOLA: FAMILY COMMUNICATION PATTERNS AND THE
 ADOLESCENT'S SELF-ESTEEM. SUNTHARAWADEE THEANPICHET, Ph.D.
 MANEERAT PAKTOOP, Ph.D. 92 P. ISBN 974-616-955-6

This study was a descriptive research with purposes as follows: (1) to study family communication patterns in adolescents (2) to study the level of their self – esteem and (3) to compare the family communication patterns with their self – esteem. Three hundred and ninety – one students who studied in secondary school at grade 4, 5 and 6 in Nonthaburi province were selected by using multiple sampling method according to the qualification requirement. The hypothesis was that the adolescent who received different family communication patterns would have different self – esteem level. Parameters were measured by self – esteem and family communication patterns. Statistical analysis was performed using in various methods: percentage, average, standard deviation and analysis of variance (one – way ANOVA)

The result showed that most of the studied group had medium self – esteem level at 53.7 % . The Concensual communication pattern was highest with value at 36.8. The adolescent's self – esteem level was different among different family communication patterns showing statistical significant at .001. The family communication with Consensual, mixed pattern and Pluralistic pattern was higher than that with Laissez – faire pattern and protective pattern showing statistical significant level at < .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ทั่วไป.....	4
วัตถุประสงค์เฉพาะ.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง (self esteem).....	9
ความหมายของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่อวัยรุ่น.....	9
ความสำคัญของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่อวัยรุ่น.....	9
ลักษณะของบุคคลที่เห็นคุณค่าในตนเอง.....	10

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความมีคุณค่าในตนเอง.....	12
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง.....	17
การวัดและการประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง.....	20
แนวทางในการพัฒนาความมีคุณค่าในตนเอง.....	21
ลักษณะของครอบครัวไทย.....	23
แนวความคิดเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว.....	26
ความหมายของการติดต่อสื่อสาร.....	26
ความสำคัญของการสื่อสารในครอบครัว.....	27
การสื่อสารระหว่างบุคคลกับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง.....	28
การสื่อสารในครอบครัวกับการพัฒนาวัยรุ่น.....	29
รูปแบบการสื่อสารในครอบครัว.....	29
การพัฒนาการสื่อสารในครอบครัว.....	35
งานวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารในครอบครัว.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	40
กลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4 ผลการวิจัย.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58

บทที่

หน้า

อภิปรายผล..... 60

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 65

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป..... 67

บรรณานุกรม..... 68

ภาคผนวก..... 76

ภาคผนวก ก 77

ภาคผนวก ข 86

ภาคผนวก ค 90

ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ลักษณะของวัยรุ่นที่มีความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองสูง และต่ำ.....	12
2 จำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกแต่ละโรงเรียน และแต่ละระดับชั้น.....	41
3 จำนวน ร้อยละของนักเรียนในเขตจังหวัด นนทบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา สภาพครอบครัว รายได้ครอบครัว.....	48
4 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว.....	50
5 จำนวน ร้อยละ จำแนกตามระดับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเอง.....	51
6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของกลุ่ม ตัวอย่างจำแนกตามรายด้าน.....	51
7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองจำแนก ตามระดับการศึกษาและจำแนกตามรายด้าน.....	52
8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองจำแนกรายข้อ.....	53
9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรูปแบบการ สื่อสารในครอบครัวแตกต่างกัน.....	56
10 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของกลุ่มตัว อย่างที่ได้รับรูปแบบการสื่อสารในครอบครัวแตกต่างกันโดยจำแนกเป็นรายคู่.....	56
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับรูปแบบการ สื่อสารในครอบครัวแตกต่างกันในแต่ละระดับชั้น.....	57

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารในครอบครัว
 กับความรู้อีเก็มมีค่าในตนเองของวัยรุ่น.....

7

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University